

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321010500
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Varga PhD., LL.M., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8321010500.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Emila Dubňanského, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15.02.2022 v trestnej veci obžalovaného W. L., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona, s poukazom na ust. § 138 písm. b/, j/ Tr. zákona, o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Humenné zo dňa 19.01.2022, sp. zn. 4T/66/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné napadnutým uznesením zo dňa 19.01.2022, sp. zn. 4T/66/2021 podľa § 280 ods. 2 Tr. poriadku trestnú vec vedenú proti obžalovanému W. L. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- v presne nezistenom čase, v období najmenej od presne nezisteného dňa roku 2015 až doposiaľ, v byte na ulici Y. B. v U., opakovane spôsoboval fyzické a psychické utrpenie svojej družke U. N. a to takým spôsobom, že ju bezdôvodne pravidelne bil rukami, palicou a varechou, kopal do nej, ťahal ju po byte za vlasy, pričom jej nadával a vyhrážal sa jej, že ju zadusí alebo zabije, čím v nej vyvolával pocit strachu a stresu a zároveň vyvolával pocit strach a stresu aj u ich spoločných maloletých detí S.C., nar. XX.XX.XXXX, M.C., nar. XX.XX.XXXX, S.J., nar. XX.XX.XXXX, D.C., nar. XX.XX.XXXX, A.C., nar. XX.XX.XXXX a A.C., nar. XX.XX.XXXX, všetci trvale bytom Y. B., U. a dcéry M.C., nar. XX.XX.XXXX a to takým spôsobom, že ich bil, vypínal im televízor, kričal na nich a vyháňal ich z bytu, pričom dňa 19.04.2021 svoju družku zbil palicou po celom tele, chytil ju a búchal s ňou o práčku, čo vyvrcholilo dňa 22.04.2021 v ranných hodinách, kedy poškodenú U. N. st. udrel rukou zovretou v päšť do nosa takou silou a intenzitou, že sa jej pustila z nosa krv a týmito poslednými fyzickými útokmi zo dňa 22.04.2021 jej spôsobil zlomeninu nosa bez posunu s adekvátnou dobou liečenia cca 5 - 6 dní, čím takto svojím konaním spôsoboval jej a ich spoločným deťom, po dlhší čas, fyzické a psychické utrpenie, postúpil Okresnému úradu, pretože nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mal Okresný úrad Humenné prejednať ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu v zmysle § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení zmien a doplnkov.

Proti tomuto uzneseniu, riadne a včas, ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku podal sťažnosť prokurátor, ktorú odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 31.01.2022. Namietal, že sudkyňa svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že vykonané dokazovanie je absolútne nepostačujúce na vyhlásenie viny obžalovaného, poukázala na to, že výsluchy svedkýň poškodených neboli vykonané po vznesení obvinenia a z uvedeného dôvodu na ne nie je možné prihliadať. U poškodenej U. N. ml. konštatovala, že nebolo preukázané psychické utrpenie a v prípade poškodenej U. N. st. nebol zistený prejav posttraumatickej stresovej poruchy. S uvedeným rozhodnutím sudkyne sa nemožno stotožniť a to s poukazom na to, že vo vzťahu k vypočutiu poškodených po

vznesení obvinenia poukazuje na tú skutočnosť, že obvinený prostredníctvom svojej obhajkyne trval na jej prepočutí, avšak neuviedol, ktoré skutočnosti sú sporné. Trestné stíhanie v predmetnej veci bolo začaté na podklade trestného oznámenia podaného poškodenou U. N. st., ktorá bola následne vypočutá po začatí trestného stíhania, kde jej výpoveď je totožná s výpoveďou zapísanou v zápisnici o trestnom oznámení, pričom uvedená výpoveď bola vykonaná v súlade s ust. § 135 Tr. poriadku a bola zaznamenaná na kameru. Následne bola vypočutá po začatí trestného stíhania aj U. N. ml., ktorej výpoveď v podstate potvrdzuje tvrdenie jej matky o správaní sa obžalovaného, pričom táto bola rovnako zaznamenaná na kamerové zariadenie. K uvedenému poukazuje na ust. § 2 ods. 21 Tr. poriadku, na zákon č. 274/2017 o obetiach, ale aj iné vnútroštátne, ale aj európske, či medzinárodné predpisy upravujúce povinnosť OČTK zabezpečiť, aby boli v trestnom konaní zachované práva obetí trestných činov, medzi ktoré patrí aj právo na ochranu pred sekundárnou viktimizáciou. V zmysle týchto právnych predpisov je okrem iného potrebné zamedziť opakovaným výsluchom obzvlášť zraniteľných obetí, zamedziť kontaktu medzi obeťou a osobou obvinenou, či obžalovanou. V tejto súvislosti poukazuje na to, že obe poškodené boli vypočuté po začatí trestného stíhania a ich výpovede boli podkladom pre vznesenie obvinenia W. L.. Následne vyšetrovateľ nepristúpil k opakovaniu celých výsluchov svedkýň poškodených s tým, že obhajoba neuviedla, ktoré konkrétne skutočnosti vo výsluchu svedkýň poškodených sú sporné a ktoré je potrebné odstrániť. Poukazuje aj na skutočnosť, že obe poškodené na hlavnom pojednávaní využili svoje právo a odmietli vypovedať, pričom využitím uvedeného práva však nespochybnili svoje výpovede z prípravného konania. So sťažnosťou napadnutého rozhodnutia vyplýva, že o vine obžalovaného možno rozhodnúť len na podklade dôkazov, ktoré sú zabezpečené po vznesení obvinenia. Uvedený výklad nemožno absolútne pripustiť, nakoľko je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že vzhľadom k charakteru trestnej veci a etniku, do ktorého patrí rodina obžalovaného, berúc do úvahy spôsob ich života, je prirodzené meniť výpovede. V danej veci obe poškodené na hlavnom pojednávaní nezmenili, resp. nepopreli výpoveď, avšak využili svoje právo a odmietli vypovedať. Poukazuje aj na znalecký posudok U.. P. k osobe poškodenej U. N. st., kde znalec pri spracovávaní posudku vychádzal z výpovede poškodenej i vlastného vyšetrenia a poukázal na kontraintuitívne konanie poškodenej. Vzhľadom k uvedenému navrhol, aby krajský súd vyhovel podanej sťažnosti a zrušil napadnuté rozhodnutie a okresnému súdu uložil vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Na základe takto riadne a včas podanej sťažnosti krajský súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonané dokazovanie absolútne nepostačujúce na vyhlásenie o vine obžalovaného. Súd nemal preukázanú objektívnu stránku ani spôsobený následok. Je nesporné, že práve na výpovediach poškodených U. N. st. a U. N. ml. v prípravnom konaní, s poukazom na povahu ostatných vykonaných dôkazov, by v rozhodujúcej miere bolo založené prípadné uznanie viny obžalovaného, avšak tieto výpovede boli realizované pred vznesením obvinenia a preto ich nemožno v zmysle judikatúry ESĽP a ani slovenskej judikatúry použiť. Ostatné vykonané dôkazy svedčiace v neprospech obžalovaného nemajú, podľa názoru súdu, potrebnú dôkaznú silu. Taktiež výpoveď svedkyne O. T. na vyhlásenie viny obžalovaného nestačí, pretože ňou poskytnuté informácie sú len sprostredkované a aj keď tvrdí, že bola svedkom jedného prípadu, kedy obžalovaný udrel poškodenú po chrbte na schodoch, zároveň však uviedla, že nevidela, aby obžalovaný bil deti a o tieto sa staral. Vypovedala, že aj keď sa hádali, bolo to kvôli peniazom alebo deťom, no nebolo to často, len keď mali podporu a obaja boli opití. Poškodenej sa obžalovaný nevyhrážal, tá sa jej ani nikdy nesťažovala, že ju bije. Ostatné dôkazy vyzneli skôr v prospech obžalovaného, keď ani rodina, ani susedia nespozorovali žiadne podozrivé správanie a v jeho prospech dokonca vyznievajú aj oboznámené znalecké posudky, z ktorých jednoznačne vyplynulo, že u obžalovaného fyzická agresivita nie je charakteristickou črtou a u poškodených nebol zistený syndróm týranej osoby, ani zmeny v afektívnej oblasti, pričom u maloletých detí, ani u poškodenej U. N. ml. nebolo preukázané psychické utrpenie. U poškodenej U. N. st. nebol zistený prejav posttraumatickej stresovej poruchy. K uvedeným záverom súd poukázal na to, že nie je možné prihliadať na vyjadrenia poškodených, ktoré boli vykonané pred jednotlivými znalcami tak, ako ich navrhoval prokurátor. Z vykonaného dokazovania teda vyplynulo to, k čomu sa obžalovaný aj priznal, že vo štvrtok dňa 22.04.2021 poškodenú raz udrel do oblasti tváre, čo potvrdil aj znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia chirurgie a úrazovej chirurgie U.. Y. F. v lekárskej správe z vyšetrení poškodenej. Vychádzajúc z lekárskej správy a záverov znalca U.. F. bolo preukázané zranenie poškodenej U. N. st. a to zlomenina nosa bez posunu úlomkov s opuchom a krvácaním nosových prieduchoch, ktoré bolo konštatované ako poranenie ľahké s dobou liečenia a obmedzením v obvyklom spôsobe života 5 až 6 dní. S poukazom na uvedené súd skúmal, či daný skutok nenapĺňa prípadne

znaky iného trestného činu, nakoľko súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe, avšak dospel k záveru, že žalovaný skutok nenapĺňa znaky žiadneho trestného činu, avšak podľa názoru súdu sa jedná o spoločensky závadné konanie, ktoré by mohlo byť kvalifikované ako priestupok.

Po preskúmaní sťažnosťou napadnutého uznesenia, ako aj obsahu predloženého spisu krajský súd konštatuje, že súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal celé do úvahy prichádzajúce dokazovanie týkajúce sa skutku uvedeného v obžalobe prokurátora a boli vykonané dôkazy v rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom, pričom ani prokurátor sa v rámci sťažnostného konania nedomáhal vykonania ďalších dôkazov. Z takto procesne zabezpečených dôkazov následne okresný súd vyvodil skutkové okolnosti tak, ako sú uvedené vo výroku napadnutého uznesenia, pričom tieto majú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a prvostupňový súd vyhodnotil dôkazy v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Krajský súd preto považuje tieto skutkové zistenia za správne a s nimi sa stotožňuje a keďže okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s jednotlivými dôkazmi, z ktorých pri ustálení skutkového stavu vychádzal, vysporiadal, sťažnostný súd na rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu odkazuje. S poukazom na uvedené, sa sťažnostný súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že výsledky vykonaného dokazovania nevedú k záveru, že obžalovaný W. L. sa dopustil žalovaného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), j) Tr. zákona, preto sťažnostný súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o postúpení veci Okresnému úradu za správne a zákonné.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, konštatuje, že v priebehu dokazovania vykonaného pred súdom prvého stupňa nebolo preukázané, že obžalovaný sa daného trestného činu dopustil, keď obžalovaný spáchanie skutku poprel, pričom pripustil len jednu facku poškodenej U. N. st., čo ľutuje. Trestné stíhanie obžalovaného bolo vedené najmä na základe výpovedí svedkýň poškodených U. N. st. a U. N. ml., ktoré však po vznesení obvinenia odmietli vypovedať, pričom správne súd prvého stupňa neprihliadal na ich výpovede pred vznesením obvinenia, nakoľko v danom štádiu trestného konania, pokiaľ W. L. ešte obvinenie vznesené nebolo, nemohli realizovať svoje právo vyplývajúce im ako svedkom z ustanovenia § 130 ods. 1 Tr. poriadku, nakoľko v danom čase ešte nebolo zrejmé, kto je obvinený v predmetnej trestnej veci. Z ostatných svedeckých výpovedí nevyplýva, aby sa mal obžalovaný k poškodeným správať tak, aby naplnil skutkovú podstatu žalovaného zločinu, pričom nemožno opomenúť ani výpoveď svedkyne L. R., opatrovníčky, ktorá uviedla, že bola v kontakte s ÚPSVaR a pracovníčkou, ktorá jej uviedla, že nikdy nezistila týranie v rodine, ani nič čo by tomu nasvedčovalo a zároveň podľa vyjadrenia školy je rodičom možné vytknúť len hygienu u detí, pričom škola nikdy nemala podozrenie na týranie a rovnako ani podľa vyjadrenia detskej lekárky táto nič také nezistila. Rovnako zo znaleckých posudkov znalca P. I. nevyplýva, aby u svedkýň poškodených alebo maloletých detí obžalovaného a poškodenej U. N. st. zistil syndróm týranej osoby, posttraumatickú stresovú poruchu a maloleté deti obžalovaného a poškodenej znalcovi neuviedli, resp. neopísali udalosti, ktoré by svedčili o tom, že žijú v prostredí s domácim násilím, pričom znalec P. I. u poškodenej U. N. st. konštatoval tendencie k disimulácii, lži skóre zvýšené, všeobecná vierohodnosť znížená, špecifická vierohodnosť nízka a u poškodenej U. N. ml. konštatoval tendenciu k disimulácii, tendencia k skresľovaniu sa nedá vylúčiť, všeobecná vierohodnosť nie je výraznejšie narušená a špecifická vierohodnosť znížená. U obžalovaného W. L. znalec P. I. konštatoval zachovanú tak všeobecnú, ako aj špecifickú vierohodnosť, s tým, že fyzická agresivita nie je jeho charakteristickou črtou, lži skóre v norme. Rovnako znalec U. D. N. z odvetvia gynekológie konštatoval, že u poškodenej neboli zistené poranenia z gynekologického hľadiska žiadne, bola prijatá s krvácaním z rodidiel, ktoré doprevádza spontánny potrat, aj keď teoreticky k tomu mohlo dôjsť aj konaním obžalovaného, vzhľadom na to, že pred skutkom poškodená nebola na vyšetrení, nedá sa objektívizovať stav tehotnosti pred potratom. Rovnako ani znalec U. P. z odvetvia psychiatrie u poškodenej nezistil ani psychickú poruchu, ani posttraumatickú stresovú poruchu, pričom pri znaleckom vyšetrení zistil nezrovnalosti s výpoveďou, ktoré poškodená uviedla vyšetrotavetovi.

S poukazom na uvedené, sa krajský súd stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade neboli naplnené všetky pojmové znaky skutkovej podstaty žalovaného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b), j) Tr. zákona, avšak konanie obžalovaného vzhľadom na skutočnosť, že tento mal poškodenej U. N. st. úderom do tváre spôsobiť zlomeninu nosa bez posunu úlomkov s krvácaním nosových priechodov, ktoré bolo konštatované ako poranenie ľahkého stupňa s dobou liečenia a obmedzením v obvyklom spôsobe života 5 až 6 dní, by bolo možné prejednať ako priestupok.

Vo vzťahu k sťažnostným námietkam prokurátora poukazujúcim na neprihliadanie na výpovede svedkýň poškodených U. N. st. a U. N. ml. z prípravného konania spred vznesenia obvinenia, krajský súd opakovane udáva, že v celom rozsahu sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade, vzhľadom na už konštatovaný príbuzenský vzťah medzi obžalovaným a poškodenými a vzhľadom na skutočnosť, že v čase ich výpovedí nebolo obžalovanému ešte vznesené obvinenie, poškodené nemohli realizovať svoje právo podľa § 130 ods. 1 Tr. poriadku, preto v zmysle ustálenej judikatúry na tieto výpovede spred vznesenia obvinenia nie je možné prihliadať. Je možné súhlasiť s tvrdením prokurátora, že je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že vzhľadom k charakteru trestnej veci a etniku, do ktorého patrí rodina obžalovaného, berúc spôsob ich života, je pomerne bežné meniť výpovede, avšak o to viac bolo potrebné postupovať kontradiktórne a svedkyne poškodené vypočuť po vznesení obvinenia, tak aby ich výpoveď bola procesná, kontradiktórna a použiteľná pre ďalšie trestné konanie.

Vo vzťahu k sťažnostnej námietke prokurátora poukazujúcej na vyjadrenie znalca U.. P. k osobe poškodenej U. N., kde znalec poukázal na kontraintuitívne konanie poškodenej, krajský súd udáva, že zo znaleckého posudku znalca U.. P. vyplýva, že u poškodenej môže ísť o kontraintuitívne konanie, t.j. správanie, ktoré nezodpovedá očakávaniam priemerného človeka o tom, ako by sa obeť mala správne správať alebo logicky reagovať, avšak znalec toto uviedol iba pre prípad, že vyšetrovacie orgány dospejú k záveru, že skutok ako je popísaný v uznesení, sa stal. Navyše znalec toto pripustil ako možnosť a nie ako preukázaný fakt, tak ako to prezentuje prokurátor v sťažnostných námietkach.

Na základe uvedeného sťažnostný súd riadny opravný prostriedok prokurátora vyhodnotil ako nedôvodný a jeho sťažnosť postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku zamietol. Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.